

Teisingumo Teismas paliko galioti Tarybos aktus, kuriais *Hamas* paliktas ES teroristinių organizacijų sąrašė

Bendrasis Teismas neturėjo panaikinti aktų, kuriais „Hamas“ paliktas šiame sąrašė motyvuojant tuo, kad Taryba nepasirašė šių aktų individualių motyvų pareiškimų ir taip nepatvirtino jų autentiškumo

2019 m. rugsėjo 4 d. Sprendimu *Hamas / Taryba*¹ Bendrasis Teismas, išnagrinėjęs pagal SESV 263 straipsnį pateiktą ieškinį dėl panaikinimo, panaikino keturis 2018 m. Europos Sąjungos Tarybos aktus², kuriais *Hamas* paliktas Bendrosios pozicijos 2001/931/BUSP priede esančiame sąrašė. Jis į šį sąrašą įtrauktas kaip su teroro aktais susijusi organizacija ir dėl šios priežasties jam taikytos lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymo priemonės. Atmetęs septynis ieškinio pagrindus, kuriais *Hamas* rėmėsi ginčydamas įtraukimą į sąrašą, Bendrasis Teismas vis dėlto panaikino ginčijamus aktus, kiek jie susiję su šia organizacija, motyvuodamas tuo, kad Taryba nepasirašė šių aktų motyvų pareiškimų ir taip nepatvirtino jų autentiškumo, o šie motyvų pareiškimai buvo išdėstyti atskiruose dokumentuose. Šiuo aspektu Bendrasis Teismas pateikė nuorodą į reikalavimą pasirašyti, įtvirtintą SESV 297 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje ir Tarybos darbo tvarkos taisyklių 15 straipsnyje³.

Teisingumo Teismo didžioji kolegija panaikino 2019 m. rugsėjo 4 d. Bendrojo Teismo sprendimą. Ji konstatavo, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad motyvų, pagrindžiančių *Hamas* palikimą ginčijamų aktų prieduose esančiuose sąrašuose, pareiškimus, kaip ir pačius aktus, kuriuose pateikti bendri motyvai, turėjo pasirašyti Tarybos pirmininkas ir generalinis sekretorius. Be to, šiuos motyvų pareiškimus Taryba priėmė kartu su aktais, prie kurių jie buvo prijungti ir nuo kurių yra neatsiejami, ir šių motyvų pareiškimų autentiškumas nebuvo tinkamai paneigtas.

Teisingumo Teismo vertinimas

¹ 2019 m. rugsėjo 4 d. Sprendimas *Hamas / Taryba* (T-308/18).

² 2018 m. kovo 21 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2018/475, kuriuo atnaujinamas asmenų, grupių ir organizacijų, kuriems taikomi Bendrosios pozicijos 2001/931/BUSP dėl konkrečių priemonių taikymo kovojant su terorizmu 2, 3 ir 4 straipsniai, sąrašas ir panaikinamas Sprendimas (BUSP) 2017/1426 (OL L 79, 2018, p. 26); 2018 m. kovo 21 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/468, kuriuo įgyvendinama Reglamento (EB) Nr. 2580/2001 dėl specialių ribojančių priemonių, taikomų tam tikriems asmenims ir subjektams siekiant kovoti su terorizmu, 2 straipsnio 3 dalis ir panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1420 (OL L 79, 2018, p. 7); 2018 m. liepos 30 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2018/1084, kuriuo atnaujinamas asmenų, grupių ir organizacijų, kuriems taikomi Bendrosios pozicijos 2001/931/BUSP dėl konkrečių priemonių taikymo kovojant su terorizmu 2, 3 ir 4 straipsniai, sąrašas ir panaikinamas Sprendimas (BUSP) 2018/475 (OL L 194, 2018, p. 144); 2018 m. liepos 30 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/1071, kuriuo įgyvendinama Reglamento (EB) Nr. 2580/2001 dėl specialių ribojančių priemonių, taikomų tam tikriems asmenims ir subjektams siekiant kovoti su terorizmu, 2 straipsnio 3 dalis ir kuriuo panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/468 (OL L 194, 2018, p. 23).

³ Tarybos darbo tvarkos taisyklių 15 straipsnis „Teisės aktų pasirašymas“ suformuluotas taip: „Europos Parlamento ir Tarybos pagal įprastą teisėkūros procedūrą priimtų teisės aktų tekstus bei Tarybos priimtų teisės aktų tekstus pasirašo jų priėmimo metu pareigas ėjęs pirmininkas ir generalinis sekretorius. Savo teisę pasirašyti generalinis sekretorius gali pavesti generalinio sekretoriato generaliniams direktoriams.“ (2009 m. gruodžio 1 d. Tarybos sprendimas 2009/937/ES, patvirtinantis Tarybos darbo tvarkos taisykles (OL L 325, 2009, p. 35)).

Pirma, Teisingumo Teismas priminė, kad iš Sprendimo *Komisija / BASF*⁴, kuriuo Bendrasis Teismas rėmėsi savo sprendime, dėl kurio pateiktas apeliacinis skundas, matyti, kad akto pasirašymas ranka, visų pirma jį priėmusios institucijos pirmininko parašas, yra akto autentiškumo patvirtinimo priemonė, kuria siekiama užtikrinti teisinį saugumą, autentiškomis kalbomis įtvirtinant šios institucijos priimtą tekstą. Toks autentiškumo patvirtinimas leidžia ginčo atveju patikrinti, ar paskelbti tekstai arba tekstai, apie kuriuos pranešta, visiškai atitinka institucijos priimtą tekstą ir kartu jų rengėjo valią. Nors tame sprendime Teisingumo Teismas taip pat priminė, kad sprendimo motyvai ir rezoliucinė dalis yra nedaloma visuma, jis pažymėjo, kad, skirtingai nei toje byloje nagrinėtą sprendimą, ginčijamus aktus pasirašė juos priėmusios institucijos, t. y. Tarybos, pirmininkas ir jos generalinis sekretorius. Be to, šiuose aktuose, kokie jie buvo paskelbti, pateikti bendri motyvai. Teisingumo Teismas taip pat pažymėjo, kad Sprendime *Komisija / BASF* iškeltas klausimas ne dėl to, ar visų akto motyvų autentiškumas turi būti patvirtintas pasirašant, jeigu dalis šių motyvų yra atskirame dokumente, o dėl neatitikties tarp sprendimo rengėjo priimto teksto ir to paties sprendimo teksto, kuris buvo paskelbtas ir apie kurį buvo pranešta. Atsižvelgdamas į šias įvairias aplinkybes, Teisingumo Teismas konstatavo, kad Sprendime *Komisija / BASF* išdėstyti argumentai negali būti taikomi šioje byloje.

Antra, Teisingumo Teismas priminė savo jurisprudenciją, pagal kurią aktai, kuriuose numatytos ribojamosios priemonės, kaip antai ginčijami aktai, yra ypatingo pobūdžio, t. y. jie tuo pat metu yra ir visuotinai taikomi aktai, kiek jie skirti tam tikriems bendrai ir abstrakčiai apibrėžtiems adresatams, ir individualių sprendimų rinkiniai dėl asmenų ir subjektų, kurių pavardės ir pavadinimai nurodyti jų prieduose esančiuose sąrašuose. Iš SESV 297 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje įtvirtintos taisyklės matyti, kad ginčijamus aktus, kurie yra ne pagal teisėkūros procedūrą priimti reglamentai arba sprendimai, kuriuose nenurodoma, kam jie skirti, turi pasirašyti Tarybos pirmininkas, nes jie prilyginami visuotinai taikomiems aktams, kaip tai suprantama pagal šią jurisprudenciją. Vis dėlto tiek, kiek ginčijami aktai prilyginami individualių sprendimų rinkiniams, jiems taikoma ne pareiga pasirašyti, o tik pareiga pranešti, kylanti iš SESV 297 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos. Tas pats pasakytina apie motyvų pareiškimus, kurie pridėti prie ginčijamų aktų ir apie kuriuos pranešta *Hamas*; jie priskiriami ne bendram šių aktų pobūdžiui, o jų aspektui, dėl kurio jie prilyginami individualių sprendimų rinkiniui. Taigi Tarybos pirmininkas neturi pareigos, be akto, kuriame nurodyti bendri ribojamąsias priemones pagrindžiantys motyvai, pasirašyti ir individualių tokio akto motyvų pareiškimą. Pakanka, kad šio motyvų pareiškimo autentiškumas būtų tinkamai patvirtintas kitais būdais.

Anot Teisingumo Teismo, aiškinant Tarybos darbo tvarkos taisyklių 15 straipsnį atsakymas yra toks pat. Kadangi šį straipsnį reikia aiškinti atsižvelgiant į atitinkamas Sutarties nuostatas, jo negalima aiškinti taip, kad jame šios institucijos pirmininkui ir generaliniam sekretoriui nustatytas griežtesnis reikalavimas pasirašyti, nei įtvirtintas SESV 297 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje. Teisingumo Teismas pažymėjo, kad tokia formali pareiga pasirašyti individualių motyvų pareiškimus taip pat negali būti kildinama iš SESV 296 straipsnyje numatytos pareigos motyvuoti. Iš šios pareigos kylančių reikalavimų nereikia painioti su reikalavimais, susijusiais su Sąjungos akto autentiškumo patvirtinimu, nes pastarojo formalumo laikymosi kontrolė yra išankstinė bet kokios kitos šio akto kontrolės sąlyga. Taigi Teisingumo Teismas nusprendė, kad apeliacinio skundo pirmasis pagrindas yra pagrįstas, ir panaikino Bendrojo Teismo sprendimą.

Kadangi, vadovaujantis Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirma pastraipa, galima priimti sprendimą šioje byloje, Teisingumo Teismas, trečia, konstatavo, kad Taryba pateikė dokumentų, įrodančių, kad motyvų pareiškimai buvo priimti kartu su ginčijamais aktais, kuriuos pasirašė Tarybos pirmininkas ir generalinis sekretorius, ir kad šie motyvų pareiškimai buvo prijungti prie ginčijamų aktų ir yra nuo jų neatsiejami, o *Hamas* nepateikė jokių įrodymų, galinčių paneigti, kad motyvų pareiškimų, apie kuriuos jam buvo pranešta, tekstas visiškai atitinka Tarybos priimtą tekstą. Kadangi *Hamas* tinkamai nepaneigė šių motyvų pareiškimų autentiškumo, Teisingumo Teismas atmetė visą jo pareikštą ieškinį.

⁴ 1994 m. birželio 15 d. Sprendimas *Komisija / BASF* ir kt. (C-137/92 P).

PRIMINIMAS: Teisingumo Teismui galima paduoti apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties tik teisės klausimais. Paprastai sprendimo vykdymas dėl apeliacinio skundo nesustabdomas. Jei apeliacinis skundas priimtinas ir pagrįstas, Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo sprendimą panaikina. Jis gali pats priimti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima padaryti. Priešingu atveju, jis grąžina bylą Bendrajam Teismui, kuriam Teisingumo Teismo apeliacine tvarka priimtas sprendimas yra privalomas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127